

Nr 33.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om årlig livränta åt makarna Gustaf och Ester Johansson med anledning av deras son Sven Estbjörns förolgkande under värnplikstjänstgöring.

I två till bankoutskottets förberedande handläggning hänvisade likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren under nr 41 av herr *Petersson* och den andra inom andra kammaren under nr 61 av herr *Gustafsson* i Bogla, hemställes, »att riksdagen må besluta att bevilja makarna Ester och Gustaf Johansson, Hasselbacken, Tenhult, en årlig livränta i anledning av att deras son Sven Estbjörn avlidit till följd av skada, ådragen under militärtjänstgöring».

I fråga om motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till motionen II: 61.

Över förevarande motion har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande från *försäkringsrådet*, som anfört:

Estbjörn avled den 28 september 1945 på grund av skador, ådragna genom olycksfall under militärtjänstgöring den 18 samma månad. Sedan hos Riksförsäkringsanstalten gjorts framställning om livränta till föräldrarna i anledning av sonens död, förklarade anstalten i beslut den 3 juni 1947, att då föräldrarna enligt förebragt utredning icke varit av den avlidne sonens arbete för sitt uppehälle väsentligen beroende, anstalten jämlikt bestämmelserna i 1927 års militärsättningsförordning funnit någon livränta icke kunna tillerkännas dem på grund av sonens död.

Försäkringsrådet har efter granskning av Riksförsäkringsanstaltens handlingar i ärendet funnit anstaltens beslut den 3 juni 1947 icke föranleda någon Rådets åtgärd.

Enligt militärsättningsförordningen utgår livränta till efterlevande föräldrar allenast om de redan varit beroende av den avlidnes arbete. Det är icke tillräckligt, att föräldrarna antagligen skulle i framtiden hava blivit beroende av den avlidnes arbete, om denne fått leva. Frågan om ersättning i vidare mån än militärsättningsförordningen medgiver synes Försäkringsrådet böra bedömas efter enhetliga grunder, exempelvis genom författnings- eller andra allmänna bestämmelser.

I samband härmed får Rådet erinra om, att militärsättningsförordningen för närvarande är föremål för översyn av Socialvårdskommittén.

Vid avgivande av detta yttrande har Försäkringsrådet icke ingått på frågan, huruvida kronan på grund av allmänna skadestandsregler måhända

Bihang till riksdagens protokoll 1948. 8 saml. Nr 33.

kan vara pliktig att i förevarande fall utgiva skadestånd till föräldrarna eller huruvida det eljest, med hänsyn till dessa skadeståndsregler, kan finnas billigt att kronan utgiver viss ersättning.

Utskottet. Såsom utredningen giver vid handen, äro makarna Johansson icke författningsenligt berättigade till livränta i anledning av sonen Sven Estbjörns död, när de icke varit av sonens arbete för sitt uppehälle väsentligen beroende. Det är nämligen icke tillräckligt, att föräldrarna antagligen skulle i framtiden hava blivit beroende av den avlidnes arbete, om denne fått leva. Emellertid hyser utskottet den uppfattningen, att billighetsskäl tala för att makarna Johansson, vilka befinna sig i små ekonomiska omständigheter, erhålla livränta med belopp, som högst skulle ha tillkommit dem, om militärsättningsförordningen varit å dem tillämplig. Ett dylikt beslut synes med hänsyn till de starkt ömmande förhållandena icke behöva medföra några icke önskvärda konsekvenser. Utskottet vill därför tillstyrka, att livränta, motsvarande en fjärdedel av den avlidnes antagna årliga arbetsförtjänst, tillerkännes makarna Johansson, att utgå från dagen för sonens frånfälle den 28 september 1945. Å livräntan böra utgå vederbörliga tilläggsförmåner.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av förevarande motioner I: 41 och II: 61, må medgiva, att till makarna Gustaf och Ester Johansson må, räknat från den 28 september 1945, från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas den ersättning, som högst skulle hava tillkommit dem, där-est förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, varit å dem tillämplig.

Stockholm den 4 maj 1948.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande

från f ö r s t a kammaren: herrar Åkerberg, Leander*, Lundqvist*, Ljungdahl, Edin, Petersson i Karlskrona, Fahlander och Grym*;

från a n d r a kammaren: herrar Wiberg, Eriksson i Sandby, Fröderberg*, Sundberg, Persson i Norrby, fru Humla, herrar Skantzze och Molander.

*) Ej närvarande vid justeringen.